

**INŠTITUT ZA
TRAJNOSTNI RAZVOJ**

Trubarjeva 50, Ljubljana
(Okoljski center)
Tel. (01) 439 74 60

info@itr.si

www.solskiekovrt.si, www.itr.si

Ljubljana, 24.5.2016

Dve pobudi pred evropskim Zelenim tednom: »Ljubljana brez pesticidov« in taksa na pesticide

(Sporočilo za javnost: Ljubljana, 24.5.2016)

Inštitut za trajnostni razvoj in Mreža Plan B za Slovenijo sta danes v Okoljskem centru v Ljubljani javno predstavila dve pobudi za zmanjšanje rabe pesticidov v Sloveniji.

Prva je poziv za priključitev **Ljubljane, letošnje zelene prestolnice Evrope, evropskim mestom brez pesticidov** v okviru pobude evropske mreže nevladnih organizacij PAN (Pesticide Action Network), katere član je tudi ITR.

Druga pa je **poziv vladi oziroma pristojnim ministrstvom** (kmetijstvo, finance, okolje, zdravje) za **uvedbo takse na konvencionalne pesticide**. Takšne takse je že uvedlo več evropskih držav, saj so se izkazale za eno najboljših orodij za zmanjšanje rabe zlasti najnevarnejših pesticidov.

Pobudnika opozarjata na dejstvo, da ima večina sintetičnih kemičnih pesticidov hujše, bolj obsežne in bolj dolgotrajne posledice, kot so mnogi domnevali prej. Znanstvene raziskave odkrivajo vse več škodljivih učinkov: negativne učinke izjemno nizkih količin hormonskih motilcev tako na ljudi kot na živali; verjetno rakotvornost najbolj razširjene herbicidne učinkovine glifosat; učinke mešanice preostankov (t.i. koktajlov) različnih pesticidov na zdravje, in tako dalje.

Dr. Anamarija Slabe z ITR opozarja, da nas k ustreznemu ukrepanju v zvezi s pesticidi zavezuje tudi strategija za trajnostno rabo pesticidov. Za eno **najbolj učinkovitih orodij** za zmanjšanje rabe pesticidov in za opuščanje najnevarnejših je **izkazala taksa na pesticide**, ki so jo že uvedli na Danskem, v Franciji in na Švedskem, pripravljajo pa jo tudi v Nemčiji.

S taksami, ki so različno visoke glede na škodljivost posameznih pesticidov oz. učinkovin, nekemične metode zatiranja škodljivcev ali plevelov postanejo finančno bolj privlačne. Stroške posledic rabe pesticidov na ta način tudi v večji meri nosijo proizvajalci in uporabniki pesticidov, ne pa davkoplačevalci in žrtve.

Dr. Renata Karba, Umanotera, je opozorila tudi na anomalijo, da zakon o DDV v Sloveniji določa znižano stopnjo DDV tudi za kemične pesticide, hkrati pa država lastna in EU sredstva namenja za ukrepe za zmanjševanje rabe pesticidov v okviru Programa razvoja podeželja.

Pobudnika sta poudarila, da si slovenski predstavniki, vključno z ministrom za kmetijstvo, v zadnjem času intenzivno prizadevajo za uvedbo mednarodnega dneva čebel. Prav pesticidi so največji sovražniki čebel.

Kot nalašč za Ljubljano, letošnjo zeleno prestolnico Evrope, je **priključitev evropskim mestom brez pesticidov**. Pobudniki so pismo naslovili na župana Zorana Jankovića. Med najbolj znanimi »mesti brez pesticidov« je København, kjer je agrokemija že dolgo izgnana iz parkov in javnih površin. Ob začetku evropskega Zelenega tedna 30. maja PAN organizira evropski webinar, kjer bo svoje tovrstne izkušnje delilo mesto Gent.

Inštitut za trajnostni razvoj bo s svojo Mrežo šolskih ekovrtov obe pobudi podprl tudi s konkretnimi akcijami mladih šolskih ekovrtnarjev na ljubljanskih osnovnih in srednjih šolah, pod geslom »TRIKRAT ZELENKO – brez pesticidov«. 26. maja bodo s šolarji in dijaki urejali urbani ekološki vrtiček pri Dijaškem domu Tabor, 30.5. in 2.6. pa bodo dvema ljubljanskima šolama strokovno pomagali pri akciji na njihovih **šolskih ekovrtovih** in opozarjali na to, kako se izognemo nevarnostim rabe pesticidov za zdravje otrok in mladih. Izvedbo dejavnosti je omogočil Global Greengrants Fund.

Priloga: Pobuda vladi; Pobuda mestu Ljubljana.

Več informacij: anamarija.slabe@itr.si; 041 725 991.

Povezave: <http://www.pesticide-free-towns.info/>